

DOORBETALING BIJSTAND AAN PERSONEN IN INRICHTINGEN

Domiciliebepaling en verblijf in een inrichting

Wanneer iemand zelfstandig is gehuisvest, neemt de gemeente waar de belanghebbende woonachtig is een beslissing op de aanvraag. Hoe zit dat nu bij een "inrichting"? Onder een inrichting verstaan we een instelling die verzorging biedt (d.w.z. slaapgelegenheid plus begeleiding door een gekwalificeerde staf), langer dan een etmaal. Sociale pensions voor zwervers zijn bijvoorbeeld geen inrichting. Een bejaardenverzorgingstehuis weer wel. Verblijft iemand in een inrichting dan vindt de bijstandsverlening plaats door de gemeente waar de inrichting is gevestigd.

Alleen wanneer het verblijf in een inrichting een vooropgezet tijdelijk karakter heeft, gaat de bijstandsverlening niet over van de vertrekgemeente naar de gemeente waar de inrichting is gevestigd. Voor die afweging zijn de feitelijke omstandigheden bepalend. Gaat iemand in een bejaardenoord en wordt de zelfstandige woning verkocht, dan is de situatie duidelijk. Gaat iemand tijdelijk naar een inrichting en blijft de zelfstandige huisvesting gehandhaafd, dan blijft een band met de vertrekgemeente aanwezig, totdat redelijk aannemelijk is dat de belanghebbende daar niet meer naar terugkeert.

Domiciliebepaling en inbewaringstelling

Het komt voor dat personen uit onze gemeente met een inbewaringstelling van de burgemeester, met toepassing van de Wet Bijzondere Opnemings Psychiatrische Ziekenhuizen (WBOPZ), in een psychiatrische inrichting worden opgenomen. Een dergelijke opname vindt in principe slechts tijdelijk plaats. Wanneer een wijziging optreedt in de juridische status van het verblijf in de psychiatrische inrichting en de inbewaringstelling wordt vervangen door een andere rechtstitel van verblijf, hetzij op vrijwillige basis hetzij op gedwongen basis, dan kan aan het tijdelijk verblijf een einde zijn gekomen. In dat geval dient de bijstandsverlening te worden overgenomen door de gemeente van vestiging van de inrichting. In de praktijk zal regelmatig contact worden gehouden met de belanghebbende alsmede met de verzorgende instelling teneinde na te gaan of zich in de omstandigheden wijzigingen voordoen.

Vaste lasten en verblijf in een inrichting

Artikel 23 WWB bepaalt dat bij een verblijf in een inrichting afwijkende bedragen gelden voor de te verlenen bijstand. Van verblijf in een inrichting is sprake vanaf het moment van opname.

Vanwege het praktische gegeven dat opname in inrichting van zeer korte duur kan zijn en er met name in het geval van opname in een psychiatrische inrichting sprake kan zijn van herhaalde korte opnames kort na elkaar, is het niet wenselijk de norm meteen om te zetten. Dit mede gezien het feit dat in voorkomende gevallen ook steeds bijzondere bijstandsverlening aan de orde zou kunnen zijn i.v.m. doorlopende vaste lasten.

Het lijkt derhalve raadzaam om bij een tijdelijke opname in inrichting een periode van drie maanden aan te houden voordat tot omzetting van de bijstandsnorm wordt overgegaan.

Bij tijdelijke afwezigheid van een van de leden van een gezin, of van een alleenstaande of alleenstaande ouder kan de uitkering zonodig gedurende maximaal drie maanden onveranderd worden voortgezet (zie ook [richtlijn 230](#)).

Daarna wordt de uitkering omgezet naar de norm voor personen in een inrichting ("zak- en kleedgeld"). Voorts wordt zonodig bijzondere bijstand verleend in de kosten, welke verbonden zijn aan de vaste lasten. In dergelijke gevallen wordt dan ook bijstand verstrekt ter hoogte van de termijnnota's van de nutsbedrijven. Na maximaal een jaar wordt een dergelijke bijstand als regel beëindigd.

In geval van delen van de (woon)kosten met een ander die in dezelfde woning verblijft is er als regel geen aanleiding tot het verstrekken van bijzondere bijstand in vaste lasten. De achtergebleven bewoner maakt immers gebruik van de woonruimte en van de geleverde energie en water. Is echter sprake van commerciële onderhuur, dan wel van een kostganger, dan dienen de vaste lasten weer wel te worden doorbetaald. De onderhuurder of kostganger heeft immers geen relatie tot de verhuurder of de nutsbedrijven. Hij heeft slechts een contract met de hoofdbewoner, die op zijn beurt weer betalingen is verschuldigd aan de huiseigenaar en de nutsbedrijven.

De CRvB heeft geoordeeld dat de bijstandnorm voor een in inrichting verblijvende alleenstaande niet voorziet in de volgende (doorlopende) kosten:

- kosten kabeltelevisieabbonnement;
- kosten telefoonabbonnement;
- kosten woninghuur;
- kosten maandelijks termijnbedrag voor levering energie;
- kosten van een inboedelverzekering.

Weekendverblijf

In de praktijk komt het ook voor dat men gedeeltelijk in een inrichting verblijft en gedeeltelijk thuis, tijdens de weekends. Dat kan voorkomen bij verblijf in een ziekenhuis, inrichting, gevangenis e.d.

Is sprake van weekendverblijf in aansluiting op verzorging in een inrichting, dan wordt in de kosten van weekendverblijf bijzondere bijstand verstrekt door de gemeente die reeds het zakgeld betaalt.

Bij het reguliere weekendverblijf kan het voorkomen dat de bijstand in de persoonlijke toelage resp. bijzondere bijstand in de vaste lasten van de woning (indien daarvan sprake is) dan wordt verhoogd met bijzondere bijstand voor levensonderhoud. Voor de hoogte daarvan wordt uitgegaan van de relevante maandelijksse bijstandsnorm, onder aftrek van de maandelijksse persoonlijke toelage resp. maandelijksse bijstand in vaste lasten. Het resterend bedrag wordt pro rata berekend naar het aantal dagen dat het weekendverblijf over die maand van toepassing is.

Dagbehandeling

In principe wordt bij dagbehandeling vanuit een inrichting aangesloten bij de feitelijke situatie; er kunnen zich vormen van dagbehandeling voordoen als gevolg waarvan feitelijk geen wijziging in het zelfstandig verblijf optreedt. In dat geval blijft de gebruikelijke algemene normbijstand van kracht, tenzij de kinderen niet langer worden verzorgd (en een wijziging van normbedrag van toepassing is). Bij psychiatrische dagbehandeling kan zich een dergelijke situatie voordoen.

Ook het ministerie van Justitie kent (experimenteel) vormen van dagbehandeling, op grond waarvan geen wijziging in de normbijstand wordt aangebracht.

Deze richtlijn behandelt diverse aspecten wegens het verblijf in een inrichting. Zie voor "bijstand wegens verblijf in detentie" afzonderlijk richtlijn nr. 290. Zie tenslotte tevens "doorbetaling bijstand bij wijziging leefsituatie" richtlijn nr. 230.

Bepalingen WWB

Artikel 23 WWB

Artikel 13 lid 1 sub f WWB

Artikel 35 WWB

Artikel 40 lid 1 WWB

Trefwoorden

Dagbehandeling

Domicilie en inbewaringstelling

Domiciliebepaling en verblijf in inrichtingen

Doorbetaling bijstand aan personen in inrichtingen

Vaste lasten en verblijf in een inrichting

Verblijf in een inrichting

Weekendverblijf